

Pericopa VaYišlah – Coapsa de nașe (încheietura coapsei) 5780

În pericopa noastră apare lupta între Yaakov și un anumit om și după această luptă scrie: „Și a rămas Yaakov singur și s-a luptat un om cu el până au mijit zorile. Și a văzut că nu-l poate birui și l-a atins la încheietura coapsei și s-a scrântit încheietura coapsei lui Yaakov în lupta cu el” (Bereșit/Geneza 32:24-25).

Firesc, apare întrebarea, cine era omul acesta? Și răspunsul îl găsim chiar în Tanach, la profetul Hoșea/Hosea, capitolul 12, versetul 4: „Și s-a luptat cu îngerul și l-a biruit a plâns și s-a rugat de el”. În continuare, se povestește ce s-a întâmplat dimineața în confruntarea dintre Yaakov și „omul-înger”: „Și i-a răsărit soarele când a trecut de Penuel și el schiopăta de o coapsă. De aceea nu vor mânca fiii lui Israel nervul de la încheietura coapsei până în ziua de azi căci a atins încheietura coapsei lui Yaakov la nervul sciatic” (Bereșit/Geneza 32:31-32).

Deși s-a consumat cu rapiditate, întâmplarea a avut efecte

deosebit de importante: din cauză că îngerul s-a atins de piciorul lui Yaakov și el a șchiopătat, evreii nu au voie să mănânce coapsa de nașe până astăzi *ghid hanașe* גיד חנאשׂה. Se găsesc cu mult mai multe amănunte în cartea Zohar, care este un comentariu la Tora și a celor cinci Meghilot (suluri) într-un spirit cabalistic. Între altele se afirmă acolo că această poruncă (singura din pericopa noastră), a interdicției consumului, este atât de severă că nici de dat la câini nu e voie, adică în concluzie: nu se dă la nimeni, ci se aruncă. După aceea urmează o descriere cabalistică a întâmplării: cum l-a prins îngerul de coapsa aceasta, care este sursa „pornirilor rele” (*Yețer HaRa* יֵצֶר הָרָע).

După aceea este o lungă descriere a mușchilor și consemnarea egalității numărului lor cu numărul zilelor anului (365). Așa cum din cele 365 de zile a anului, care după Talmud (tractatul Macot 23:b) sunt cele 365 de *mițvot lo taase* מצוות לא תעשה (porunci să nu faci), față de 248 de *mițvot ase* מצוות עשה (porunci să faci) care corespund cu numărul organelor după Mișna (tractatul Ohalot, cap. 1) și în total *Tariag mițvot* (613) מצוות תרי"ג, și o explicație cabalistică a literelor din verset, concluzia este că cea mai aspră interdicție, *mițva lo taase*, din tot anul este a mânca de Tiș'a BeAv care este zi de post sever יום צום. Tot așa din cei 365 de mușchi ai corpului nostru echivalenți la cele 365 de interdicții, cea mai aspră interdicție se referă la a mânca coapsa de nașe. De aici avem și dictonul care a intrat în rugăciunea Al Het (despre păcate) a unor evreii sefaradim, *ramah eivarim veșasa ghidim* רמח עיבארימ ושבסא גידימ care este și un idiom în ebraică modernă introdus de câțiva scriitori celebri la începutul secolului 20 și înseamnă „cu toată puterea, cu toată voința”.

Accepția cuvântului *ghid*, mușchi

Este vorba despre un mușchi lung și gros de-a lungul coapsei. Însă sunt mulți comentatori care îl identifică cu organul sexual de bărbat. În Tosfot Șalem 3:230 (comentariu la Talmud

din Evul Mediu, Franța) scrie că ghidul este împrăștiat în coapsă și este sursa spermei și din cauza asta îngerul l-a lovit acolo ca să nu aibă copii. Și în interpretarea din Zohar de mai sus înțelegem aceeași idee.

Coapsa este amintită și la jurământul robului lui Avraham înainte de a ieși la misiunea lui de a aduce o soție lui Yiṭhak „Puneți te rog mâna sub coapsa mea și te voi face să juri ...” (Bereșit/Geneza 24:2-3) și la fel când Yaakov la pus pe Iosef să jure că-l va înmormânta pe pământul Israelului „...te rog pune-ți mâna sub coapsa mea și arată-mi bunătate și adevăr ...” (Bereșit/Geneza 47:29). În ambele cazuri este vorba despre intenția autorului de a se îngriji de sămânța lor. Aceasta are legătură și cu idiomul ebraic יָצָא מִתַּחַת אֵשֶׁת יוֹטְ'עִי יֵאֲרֶעְחָה (Bereșit/Geneza 46:26 și în alte părți) care înseamnă „care ai ieșit din coapsele lui”, adică urmașii lui.

Se mai pun și alte întrebări de care noi nu ne vom ocupa de data aceasta. De exemplu dacă această mițva a fost dată aici sau a fost dată de Moșe și aici apare numai cauza la ea. Și esența acestei interdicții care este foarte diferită de celelalte interdicții de cașrut, fiind numai pe un organ al animalului și nu pe întregul animal, este comentat mult.

Noi vom încheia cu Yaakov Avinu care mai primește ca semn de binecuvântare pentru a fi fost față în față cu HAȘEM încă un nume, Yisrael, nume care ne va însoți toată istoria și care este și numele poporului și statului nostru, ale evreilor.